

ORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG
„HUMANITAS” EN HET HUMANISTISCH THUISFRONT

WELKOM!

Wanneer wij komen met een nieuw blad naast „Humanitas”, het maandblad, waarmee wij vertrouwd zijn geraakt, is dit niet uit weelde. Wij moeten zuinig zijn. En juist daarom vonden wij het niet verantwoord ons maandblad te blijven zenden aan alle leden. „Humanitas”, dat in het vervolg om de twee maanden zal verschijnen, is bedoeld als voorlichtingsorgaan van ons kader en voor de leden, die in enigerlei opzicht — als gezinsvoogd, als reclasserings-patroon, als vrijwillig verzorger of iets dergelijks — aan het maatschappelijk werk deelnemen. Daarnaast zijn er echter velen onder onze leden, die lid geworden zijn uit sympathie voor ons werk, die het graag financieel willen steunen en ook wel eens wat willen doen, als het zo uitkomt. Deze leden kunnen wij al evenmin missen. Het maatschappelijk werk vraagt nu eenmaal veel geld. Wij kunnen onze vleugels lang niet wijd genoeg uitslaan, omdat ons de middelen ontbreken. En het is zo dringend nodig, dat wij meer kunnen gaan doen. Ook onder de buiten-kerkelijken zijn er velen, die hulp nodig hebben. Mogen dan de buiten-kerkelijken, die in staat zijn iets bij te dragen tot leniging van deze nood, achter blijven bij hun medeburgers, die tot een of andere kerkgenootschap behoren?

Het is nodig, dringend nodig, dat „Humanitas” meer steun krijgt uit de kringen van haar geestverwanten. Taak van ons nieuwe blad zal zijn dit inzicht te doen doordringen. Het zal daarom — minstens zes maal per jaar — aan alle leden worden toegezonden. Het zal niet zwaar-op-de-hand zijn, geen geleerde opstellen bevatten, het wil alleen begrip wekken voor de betekenis van onze arbeid.

Wij kunnen ons voorstellen, dat er onder onze leden zijn, die het maandblad „Humanitas” niet altijd van A tot Z lezen. De artikelen waren misschien wel eens wat te theoretisch en niet ieder heeft de tijd en het

geduld om zo'n blad te gaan zitten bestuderen.

Het nieuwe blad zal prettig leesbaar zijn en het lezen daarvan zal van u dus niet te veel inspanning vragen. Wij hopen dan echter ook, dat u het inderdaad leest. Want wij verwachten u daarmee de overtuiging te kunnen bijbrengen, dat uw jaarlijkse bijdrage verantwoord is. Wij vertrouwen, dat uw belangstelling voor ons werk daardoor zal groeien, zodat u niet alleen met plezier uw geld offert, maar ook wat voor „Humanitas” doen wilt, al ware het slechts door te pogen nieuwe leden te winnen. Ook daarbij zal ons nieuwe orgaan u een steun kunnen zijn. Het zal u immers met behulp van dit blad gemakkelijk vallen burens, vrienden, kennissen en familie van het zegenrijke werk van „Humanitas” te overtuigen.

Wij heten daarom het nieuwe blad van harte welkom en spreken daarbij de wens uit, dat het met het kaderblad „Humanitas” zal mogen bijdragen tot versterking van de positie van onze vereniging en dat het met name de stoot zal geven tot een nieuwe ledenverf-actie, met als doel:

10.000 leden bij het congres in April a.s.

Voorzitter van Humanitas

HOE HEET IK?

Een pakkende naam voor ons blad

Win een prijs

Het belang van een naam.

Ja lezers(es), u zult wel met een frons in uw wenkbrouwen de voorpagina van dit blad bekeken hebben en bij u zelf gezegd hebben: „Wat nou, weten ze daar in de Vondelstraat met elkaar niet eens een naam voor die krant te bedenken? Dat is toch heus zo moeilijk niet, die heb je zo.”

Juist lezer, daar gaat het nu om, dit blad wil zijn orgaan vóór en van u allen; wij willen de naam van dit blad daarom graag kiezen uit de voorstellen, die u allen hieromtrent aan de redactie kunt doen. In die naam moet iets van ons streven, iets van ons werk tot uiting komen. Er moet ook zo mogelijk iets in zijn van het enthousiasme, waarmee wij gezamenlijk als leden van „Humanitas” bezielde zijn om het werk van onze organisatie uit te bouwen. Er moet iets „propagandistisch” in te vinden zijn. Kortom, er zijn allerlei eisen, waaraan de naam zou moeten voldoen. Het oude blad blijft onder de naam „Humanitas” in de oude uitvoering voortbestaan als kaderblad.

U begrijpt, dat de keuze van de naam voor dit nieuwe blad, dat zozeer ingesteld wil zijn op binding tussen de leden enerzijds, en op propaganda onder hen, die nog niet tot onze rijen zijn togetreden anderzijds, van uiterst grote betekenis is. De redactie zal u dus dankbaar zijn voor elk voorstel, dat wordt ingediend.

Op welke wijze geschiedt deze inzending?

Indien u meent een goede naam gevonden te hebben, neemt u een vel papier, vermeldt daarop de voorgestelde naam, alsmede uw eigen naam, adres en woonplaats, sluit dit papier in een enveloppe en zendt deze aan de redactie van het ledenorgaan, Vondelstraat 61, Amsterdam-W. Wij zullen het daarbij op prijs stellen, indien u in deze enveloppe een extra-bedrag aan postzegels insluit; de bepaling van de grootte van dit bedrag laten wij gaarne aan u over. De opbrengst van deze extra-postzegels komt geheel ten goede aan ons werk.

Onze dankbaarheid.

Deze zal indien de naam, die u inzendt wordt gekozen, allereerst al blijken uit het feit, dat het volgende nummer de door u ingezonden naam draagt.

Daarnaast menen wij echter, dat wij ook op andere wijze onze dank voor uw aller medewerking moeten betuigen. De inzender van de gekozen naam zal der-

halve beloond worden met een boekenbon ter waarde van f 10,—.

Als tweede prijs stellen wij voor de meest originele inzending een boekenbon ter waarde van f 5,— beschikbaar.

Ten slotte stellen wij vier troostprijzen beschikbaar, namelijk vier boekenbonnen, elk ter waarde van f 2,50.

Inzendingstermijn.

De inzending moet uiterlijk op 15 Februari 1952 in ons bezit zijn. Denkt u om het juiste adres? Vondelstraat 61, Amsterdam-W.

Wij rekenen op uw aller medewerking en wij zien met spanning de komende postzendingen tegemoet.

J. d. B.

Waarom een nieuw blad?

Tot nu toe kregen de meeste leden het blad „Humanitas” als lid toegezonden. Dit blad bleek in de praktijk niet altijd te voldoen. Het werd vrij algemeen als „te zwaar” beschouwd.

Om aan dit bezwaar tegemoet te komen, werd in een daartoe ingestelde commissie de vraag onder ogen gezien, welke oplossing gevonden kon worden.

Unaniem kwam men tot de conclusie, dat „Humanitas”, zoals dit in 1951 verscheen als „kaderblad” zou moeten blijven verschijnen. Daarnaast zou een meer populair orgaan voor de binding met de leden en voor de propaganda naar buiten moeten zorg dragen. De financiën vormden het moeilijkste punt.

De vorm van het nieuwe ledenorgaan ziet u hier voor u. De inhoud zal zijn definitieve vorm nog moeten vinden, mede door de medewerking van onze leden en van onze afdelingsbesturen.

De redactie spreekt de hoop uit, dat het nieuwe blad, hetwelk voorlopig zesmaal per jaar zal verschijnen er toe zal bijdragen de band in „Humanitas” te versterken en vooral het ledental ook uit te breiden.

Een sterke, hechte organisatie is ons doel ten einde daardoor het maatschappelijke werk in onze kring te verdiepen en uit te bouwen.

Moge het nieuwe blad aan dit doel zijn bijdrage leveren.

JdB.

DE DUCDALF

in de speelgoedstroom

Vele afdelingen van Humanitas hebben met Sinterklaas gezamenlijk bijna twee duizend stuks speelgoed te verdelen gekregen. Een verrassing voor de afdelingen en niet minder voor de twee duizend kinderen, waarmee onze vereniging op een of andere manier contact heeft. Dat speelgoed was zowat een derde deel van de oogst die de radiatorbriek De Ducdalf na een korte maar krachtige actie heeft ingezameld (in totaal werden 6400 kinderen geholpen).

Het leek mij als Ducdalf-redacteur, die het plan voor deze actie op tafel heeft gebracht en die verder de organisatie er van heeft geleid, aardig de lezers van ons nieuwe orgaan een en ander over het verloop te vertellen. Een paar kanttekeningen maar, geen doorlopend verslag van begin tot einde.

Een herinnering

Deze hele actie was geïnspireerd op een herinnering. In 1948 — het eerste jaar van De Ducdalf — meldde zich een Amsterdams confectie-atelier bij ons. Het personeel was druk aan de gang in vrije uren speelgoed te maken. Of wij er een afnemer voor wisten. Nu, die was gauw genoeg gevonden. Bepakt en bezakt brachten een paar personeelsleden van het atelier een bezoek aan Groot-Kijkduin in Zandvoort. Wat ze daar zagen, zullen ze volgens hun eigen beschrijving nooit vergeten. Zoveel kinderen zo gelukkig met het resultaat van talloze overuren op een atelier in een Amsterdamse dwarsstraat.

Nationaal Bureau

Toen we dan eenmaal het plan hadden opgevat door een fikse actie zoveel mogelijk kinderruizen te laten adopteren door fabrieken, buurtverenigingen, scholen, jeugdelubs, e.d., kwam de vraag: welke kinderruizen. Een vrije aanmelding na een oproep voor de microfoon had zijn bezwaren. Bij dergelijke acties is het zaak te weten, dat het publiek z'n offer-tje niet aan de verkeerde kant schenkt. De kunst was dus een centrale instantie te vinden, die de hele groep kinderruizen door haar

goede naam kon dekken. Die instantie kon alleen maar zijn het Nationaal Bureau voor de Kinderbescherming, waarbij honderden kinderruizen van allerlei kleur zijn aangesloten. Na enig misverstand kregen we het fiat.

„We houden ons aanbevolen”

Van alle tehuizen die de gelegenheid kregen bij ons in te schrijven, meldde zich in eerste aanleg maar 20 pct.

Zeer veel genoeg doet het me, dat van die 20 pct het overgrote deel uit confessionele instellingen bestond. Een stuk of wat Rooms-Katholieke inrichtingen, maar vooral veel van het Leger des Heils en Nederlands-Hervormde verenigingen zoals „Kinderzorg”.

Adoptaties

Zoveel mogelijk hebben we geprobeerd tehuizen rechtstreeks in contact te brengen met een groep goede gevers; als het maar half kon in dezelfde plaats. Voor de tehuizen die bij de aanvang van de actie op de lijst stonden, is dat vrijwel helemaal gelukt. Dat adoptie-systeem vond ik persoonlijk het aantrekkelijkste punt in de actie. Het is voor bijv. een personeelsgroep veel spreker, wanneer ze een directe band krijgen met zo'n tehuis. Er gaan eens een paar vertegenwoordigers in het tehuis kijken, ze overleggen eens met de leiding, ze babbelen eens wat met de kinderen; kortom het wordt hun veel duidelijker voor wie ze aan de slag gaan. De kans is niet gering, dat zo'n persoonlijke band duurzamer zal blijken dan de tijd van één Sinterklaasviering. Menigmaal zijn er al afspraken voor het volgende jaar gemaakt. Daar komt bij, dat die adopties voor mij organisatorisch het makkelijkst waren. A kreeg contact met B en dat liep verder wel. Voor mij geen hoofdpijn.

Jeugd en gevangenen

Toen we de actie aan de luisteraars voorstelden, hebben we opzettelijk niet de nadruk gelegd op de mogelijkheden die er voor jeugdorganisaties lagen om iets voor de kin-

derhuizen te doen. Het leek ons niet correct de kinderpostzegelactie en de actie voor hongerend India concurrentie aan te doen. Hoe verheugend daarom, dat de jeugd in zulk een ruimte mate deelnam. De jeugd werkte voor de jeugd; één van de prettigste feiten uit de Ducdalf-inzameling.

Maar de jeugd stond niet alleen. Er was hulp o.a. van de gevangenen. Met een zekere ontroering las ik de brief van de Haarlemse strafgevangenis, waarin werd verteld, dat de gedetineerden hun schaarse cantinencenten hadden besteed om hout te kopen. Hout waarvan ze een verbluffende hoeveelheid speelgoed maakten. Mooi speelgoed van de handigen, lelijk speelgoed van de onhandigen, maar allemaal speelgoed van mannen met een hart voor kinderen. Wat mij betreft: een goede aantekening op hun strafregister.

Help... we verdrinken!

Zo'n radio-actie is altijd onberekenbaar. We vroegen om adopties en die kregen we, maar we kregen ook een onstuitbare stroom pakketten. Je kunt je dat zo voorstellen. Iemand wil helpen, maar kan zijn steentje niet in groepsverband bijdragen. Dan maar alleen, dus hij stuurt De Ducdalf een pakket. Het VARA-magazijn heeft een paar weken lang geleken op een speelgoedwinkel waar een os doorheen gedraafd had. En een geld...! Gemiddeld bijna honderd gulden per dag.

We houden over

Op een gegeven moment werd het duidelijk, dat we veel meer speelgoed konden verzorgen dan nodig was voor de 2600 kinderen die aanvankelijk bij ons ingeschreven stonden. Kleine man, wat nu? Om te beginnen konden we allen die zich veel te laat hadden aangemeld, alsnog gelukkig maken. Maar dan waren we er nog lang niet. Toeval kwam ik in die dagen op het centraal bureau van Humanitas. Hebben jullie misschien nog gegadigden? Vriend De Bruyn, met de hem eigen bescheidenheid, begon over een Sinterklaasfeest van de afdeling Middelburg. Maar die bescheidenheid schijnt op het centraal bureau geen gemeengoed te zijn, want een ander begon over een bredere opzet. Wel, noemen jullie (Vervolg op pag. 6)

VAN HUIS TOT HUIS....

Amsterdam, 10 Januari 1952

Beste Jan en Marie,

Hartelijk dank voor jullie brief. En ook mijn beste wensen voor 1952. Moge het vooral voor onze Nederlandse Kinderbescherming een goed jaar worden. Ik schrijf dit er bij, omdat zoals uit de brief blijkt, het gebied der Kinderbescherming voor jullie nog een vrij duistere zaak is. Je schrijft: „*Humanitas is nu Voogdijvereniging geworden en kan nu dus voogdijen aanvaarden. Vertel jij me nu eens precies wat het verschil is tussen voogdij, gezinsvoogdij en vrij Patronaat*”.

Accoord vrienden, mag ik dan eerst een algemene opmerking maken? Kinderbescherming is een onderdeel van het grote geheel, dat we: „*Het maatschappelijk werk*” noemen. Dit maatschappelijk werk houdt zich bezig met die mensen en kinderen, welke in maatschappelijke nood verkeren. Denk daarbij vooral niet uitsluitend aan financiële nood, maar ook aan hen, die in hun gedrag blijk geven, met de gemeenschap, met hun gezin in een gestoorde verhouding te staan. Of, zoals we deze mensen ook wel noemen: *de maatschappelijk onaangepasten*. Het onaangepast gedrag kan zich uiten in diefstal, oplichting, mishandeling, kinderverwaarlozing, schulden maken, herhaaldelijk verwisselen van werkgever, huwelijksmoeilijkheden, etc.

Van dit grote gebied van het maatschappelijk werk, vormt de Kinderbescherming een onderdeel. Daarom heeft Humanitas als vereniging voor maatschappelijk werk (op Humanistische grondslag) erkenning gevraagd en verkregen als voogdijvereniging.

Vrij patronaat

Nu dus jullie vragen over de Kinderbescherming.

Stellen jullie je nu eens voor, dat

Jan op de grote vaart zou zijn. Gemiddeld drie maanden van huis. Marie zou dan alleen staan in de zorg voor en het gedrag over jullie eigen „bemanning”. Stel nu, dat jullie kleine Kees (laat ie 't niet horen; ik bedoel dat *kleine*), die nu 9 jaar is, zich van Marie weinig aan zou trekken. Komt thuis, wanneer hij zin heeft, haalt het onmogelijkste kat-tenkwaad uit etc.

Jan zou in zo'n geval toch moeilijk z'n broodwinning op zee op kunnen geven. Ik zou me nu in kunnen denken, dat je beiden vaststelt: het zou goed zijn als in de tijd dat Jan weg is een man, bijv. een jeugdleider of een onderwijzer of toezichthouder van een vereniging op onze Kees een oogje houdt.

Dit zou dan de „*Vrij Patroon*” worden. Deze toezichthouder kan alleen iets uitrichten als jullie hem van harte zou accepteren, want er bestaat geen enkele rechterlijke beschikking op grond waarvan hij het toezicht *kan* en *moet* uitoefenen.

Volkomen medewerking van de ouders is dus vereist. Dit kan een middel zijn om erger te voorkomen.

Aan het bovenstaande voorbeeld hechten jullie wel niet te veel waarde, hè? En zijn zoveel voorbeelden, als er vrij-patronaatsgevallen zijn. Dit is dus één van de meerdere mogelijkheden om ouders te helpen, welke moeilijkheden ondervinden bij de opvoeding van hun kinderen.

Gezinsvoogdij

Een andere mogelijkheid, welke de kinderbescherming kent, is de Gezinsvoogdij. Dit betekent, dat de *Kinderrechter* een kind, dat met zedelijke of lichamelijke ondergang wordt bedreigd, onder toezicht kan stellen van een door hem te benoemen *Gezinsvoogd*. Neemt de *Kinderrechter* een dergelijke maatregel, dan betekent dit, *dat de ouders tekort zijn geschoten bij de opvoeding, al*

of niet met hun schuld. Maar, pas op, *de wettelijke ondertoezichtstelling heft de ouderlijke macht niet op; zij tast deze wel aan*. Het vrije beslissingsrecht over het kind en het laatste woord bij zijn of haar opvoeding is de ouders ontnomen.

Gezinsvoogd en ouders samen zullen nu onder oppertoezicht van de *Kinderrechter* de wegen moeten zoeken om het kind op te voeden tot een waardevol lid van de gemeenschap. Laten we elkaar goed begrijpen. De gezinsvoogd heeft meestal meer werk met de ouders dan met het kind. Waar een goed en stevig gezinsleven is, zal een kind lang zo vlug niet uit het spoor lopen. Is er

Boeken zijn duur

maar.... U kunt een boek verdienen!

Op het Congres 1951 wilden wij graag de 6000 leden hebben.

Na een flinke activiteit bleven wij slechts enkele honderden beneden dit getal.

De voorzitter stelde toen een taak voor het Congres 1952. Eén van de bezoekers, die over het congres zijn indrukken weergaf, stelde die taak op 10.000. Nog vóór het einde van het jaar is een uitvoerige circulaire aan de afdelingsbesturen gezonden. De uitwerking van de daarin gemaakte plannen is echter onmogelijk zonder de medewerking van *alle leden, dus ook van u!*

Wij hebben voor deze actie, die binnen een korte tijd (slechts van 15 Januari tot 30 April) gevoerd zal worden, de afdelingen in twee groepen verdeeld, nl. de groepen A en B. Voor iedere groep is als taak gesteld 100 % leden winst. Bij volledige vervulling van deze taak zouden wij bijna 13.000 leden tellen.

De grote kracht van deze actie moet liggen in de persoonlijke medewerking van alle leden.

Hoe gaat dat dan?

De afdelingsbesturen zullen ieder lid persoonlijk, dan wel door een persoonlijk schrijven, vragen medewer-

drankmisbruik, leven vader en moeder als kat en hond, is er geen aandacht voor de kinderen, dan loopt het mis. Een voorbeeld hoef ik hier wel niet van te geven, het leven van alledag levert deze wel.

Luidjes, hier moet ik het voor deze keer bij laten, anders wordt het licht uitgedraaid. De volgende keer over *voogdijen* en wat daar aan vast zit. Alleen nog dit. Omdat de humanist zich verantwoordelijk voelt voor z'n medemens, werken vele toezichthouders en vrijpatroons van „*Humanitas*” reeds mee in onze Kinderbescherming. Verheugend hè?

Nou, tot schrijvens, groeten van
HEIN

van de rente van onze kapitalen leven. En *toch*, toch kunt u die rente met elkaar bijeenbrengen door deel te nemen aan onze propaganda-actie voor de 10.000 leden. Wacht niet tot uw afdelingsbestuur u vraagt, doch meldt u zelf aan als werker(ster). Heus, ieder gesprek over ons werk heeft resultaat!

En nu de titel van dit stuk

Het Centraal Bestuur besloot voor de afdeling met het hoogste percentage ledenwinst per groep een boek ter beschikking te stellen als eerste bouwsteen voor een afdelingsbibliotheek.

Maar er is meer!

Ieder lid, dat 10 leden wint, krijgt als bewijs van erkentelijkheid van de zijde van het Centraal Bestuur een bescheiden boekje met een persoonlijke opdracht van onze voorzitter ten geschenke.

Ieder lid, dat 100 leden wint, wordt met haar (zijn) echtgenoot(e) op het Congres 1952 als gast van het Centraal Bestuur uitgenodigd.

U KENT HEM TOCH OOK?....

JAN BESTEMA

Jan Bestema is een goeie kerel, een vent met hart voor z'n gezin en z'n werk.

Maar kom, jij kent hem toch ook; in '40, vlak voor de oorlog hadden we nog die gezellige bijeenkomst in Groningen, weet je nog? Hij was toen echt de vrolijke noot in het gezelschap. Lachen! Nou dat kon hij!

Tja.... kon hij. 't Is hem niet erg meegelopen in z'n verdere leven. Ondergedoken, armoede, gepakt bij een razzia en tankvallen gegraven in Glimmen en toen thuis gelogen met pleuritus. En, nou je weet van al die ellende.

In 1945 zat hij zagezegd helemaal aan de grond. Te eerlijk om zwarte handel te drijven, zoals bijvoorbeeld z'n buurman. Die.... enfin wat geeft het en zo'n beroerde vent is die buurman niet, die heeft de tuin verzorgd en

zijn vrouw deed de huishouding, toen Bestema en z'n vrouw beiden ziek waren. Ja, die ziekte van Marie en daarna het kind.

Nou is Jan dan weer aan het werk, z'n vrouw weer beter en Jansje in een vacantiëkolonie.

Voor het laatste betaalt het Fonds Makkerhulp iets bij, door het gezin is dit niet mogelijk. Ze zitten toch al dik in de schuld.

Je begrijpt, die schulden werden een ware ellende. Het ene gat stoppen met het andere, totdat iemand over hem aan Humanitas schreef. Nu heeft hij dan een voorschot uit ons „Fonds Makkerhulp”.

En weet je wie nu eigenlijk voor een deel van dat voorschot heeft gezorgd? Zijn oude school-

kameraad Van Werken, die nu in Zeeland woont weet je wel? Nee, zo dik zit die ook niet in z'n geld en eigenlijk weet hij niet eens wat van deze zaak af.

Ons eerste werkterrein

In uw naast familiekring, bij vrienden en kennissen, bij medeleden van uw vakorganisatie, politieke partij, radio-vereniging spreekt gij over „*Humanitas*”, haar werk en de noodzaak om dit werk met geld (*dat is voor ons met leden*) mogelijk te maken.

Ook in de kring van de geheelonthouding, van „*Volksonderwijs*” zijn nog velen te winnen als lid.

En ten slotte, maar zeker niet in de laatste plaats, zijn er nog vele honderden leden van het Humanistisch Verbond geen lid van „*Humanitas*”. Ook een gesprek met hen zal er toe leiden, dat velen van hen toetreden.

U weet het dus nu!

Wij hebben u nu alles van deze actie verteld. Het woord en de daad is nu aan U. Ondersteunt Uw afdelingsbestuur en werkt allen mede de 100 % te behalen.

In het volgende nummer zullen wij de eerste resultaten melden.

JdB.

IN DE VACANTIE OOK ZIJ MET VACANTIE!

Weet u, het is een probleem op zichzelf, die kinderen uit de stad, die net niet in aanmerking komen om naar vacantiëkolonies gestuurd te worden, en waarvan de ouders toch financieel niet in de gelegenheid zijn met hun kroost de stad uit te gaan, terwijl er ook geen familieleden of vrienden zijn, die deze moeilijkheden weten op te lossen.

Er wordt in ons land veel voor diverse groeperingen kinderen gedaan, maar er zijn nog altijd heel velen, die overal buiten vallen. Deze kinderen hebben er toch ook recht op eens wat anders te zien dan de eigen straat en stad. Op initiatief van Humanitas is er in 1950 een gemeenschappelijk comité van Humanitas en het Humanistisch Verbond tot stand gekomen, dat met goedkeuring van de beide hoofdbesturen besloten heeft, in de zomervacantie van 1951 een proefuitzending te houden met het sturen van een aantal kinderen tussen 5 en 12 jaar uit enige van onze steden naar meer landelijke streken, waar geestverwante families hen gratis een paar weken in hun gezin zouden opnemen, op dezelfde wijze als dat met de buitenlandse kinderen geschied is.

Zo zijn dan verleden jaar zomer een kleine 100 kinderen uit gezinnen, die reeds bij „Humanitas” bekend waren, door onze bemiddeling uit logeren gegaan en wij geloven te mogen zeggen, dat over het algemeen deze vakantie-uitzending zeer geslaagd is geweest. Veel van de kinderen mogen het volgende jaar terugkomen en er werden verschillende contacten gelegd tussen de pleeggezinnen en de gezinnen van de kinderen. Nu zouden wij dit werk graag voort blijven zetten en dan liefst op wat grotere schaal. Het vorige jaar was de voorbereidingstijd te kort om meerdere geschikte pleeggezinnen te vinden. Daarom moeten wij dit jaar veel eerder met de diverse voorbereidende maatregelen beginnen. Maar ook voor dit werk is geld nodig. Het vorige jaar heeft het Centraal Bureau van „Humanitas” gedurende drie maanden een van haar maat-

schappelijke werkers voor dit stuk werk vrij gemaakt. Dat kan – in verband met andere werkzaamheden – onmogelijk nog eens gebeuren. Hier zal dus op andere wijze in moeten worden voorzien. Het is de bedoeling, dat de kinderen in groepen van 40 à 50 uit de stad van hun inwoning onder geleide naar verschillende streken van ons land gaan, waar ze in gezinnen worden ondergebracht. Het is de bedoeling, dat de plaatselijke afdelingen en gemeenschappen de zorg op zich nemen van het bijeenbrengen van de kinderen die voor uitzending in aanmerking komen enerzijds, en anderzijds de pleeggezinnen zoeken, die bereid zijn voor 2 à 3 weken zonder geldelijke vergoeding een kind op te nemen. De uitzendende afdelingen betalen f 3,- per uit te zenden kind, terwijl de ouders zo mogelijk zelf de reiskosten betalen. Wij komen er echter financieel zo niet, want de kosten van reizen, porto, telefoon, papier, salariering,

(Vervolg van pag. 3)

eens getallen. Nou, toch al gauw een paar honderd. Enfin, die paar honderd waren er een dag later negenhonderd, weer een dag later twaalf honderd en het eind van het liedje was, dat een kleine twee duizend kinderen op de lijst prijken. Maar wat gaf het? We hebben bij deze actie elke aanvrager voor 100 pct kunnen bedienen, en soms wel voor meer. Dus waarom Humanitas niet.

Het doek valt

Als slot van de actie zou de afdeling jeugd-uitzendingen op Sinterklaasdag een programma vanuit één van de geadopteerde kinderhuizen verzorgen. Het oog viel op het Nederlands Hervormde Burgerweeshuis in Haarlem. De directeur was een en al geestdriфт, verleende graag zijn medewerking bij de voorbereiding en vond het kennelijk leuk „zijn” kinderen het evenement van een radio-uitzending te kunnen aanbieden. Totdat hij ons telefonisch moest medelen, dat... de regen-

etc. vallen niet mee. Ook moet meermalen de garderobe van de kinderen aangevuld worden. Maar wanneer er niet voldoende geld is, moet dit kindervacantiewerk gestaakt worden. Kunnen wij er nu niet allen met elkaar voor zorgen, dat enige honderden kinderen, die anders in de vakantie thuis zouden moeten blijven toch uit logeren gaan en dus een ander deel van hun land zien? Er waren verleden jaar verschillende kinderen bij, die nog nooit in een trein hadden gezeten. Zeker, wij beseffen, dat er al zo dikwijls een beroep op u gedaan wordt en... of een kind in de vakantie uit gaat of niet – is dat nu zo belangrijk? Misschien niet, maar toch... laten wij eens terugdenken aan onze eigen jeugd, aan wat wij toen gemist hebben en aan wat we toen genoten hebben!

Er eens uit te zijn! Het verfrist ons allemaal, ook als we jong zijn. Daarom, stuurt allen een kleinigheid aan onze penningmeester J. de Bruijn, Postgiro 13500 ten name van Gemeente Girokantoor Amsterdam voor rekening van nr S 602, om het mede mogelijk te maken, dat wij deze vakantie-uitzendingen voort kunnen zetten.

M. VAN GORKOM-LECHNER

ten bezwaren hadden gemaakt. Men vond de drukte niet gewenst!

Maar kom, laten we denken aan het feest in het Maartensdijkse kinderkuis „Voordaan”, geadopteerd door de Amsterdamse drukkerij Kampert en Helm. Wat de mannen van die drukkerij hadden gepresteerd, was fantastisch. Dertig avonden hadden ze overgewerkt en speelgoed gemaakt, zó mooi, dat je herhaaldelijk de verzuchting slaakte: „Nee, dat is toch te mooi”. Maar is voor onze kinderen iets te mooi? Zeker niet voor deze tachtig maatschappelijk gekneusden, deze voogdijkinderen en pupillen van de kinderrechtter. Het huis gonsde van de vreugde. Zoals er die avond – en nog een paar avonden omstreeks Sinterklaas – tientallen andere kinderhuizen gonsden van de vreugde.

Ik heb het een onvergetelijk voorrecht gevonden door middel van onze Duedalf-actie gestalte te mogen geven aan zoveel liefde voor het Nederlandse kind. C. CABOUT

WAT IS EN DOET HET HUMANISTISCH THUISFRONT?

Het was in het jaar 1948, toen op initiatief van een aantal humanistisch denkende personen, Thuisfront Humanitas werd gesticht.

Voor dat dit initiatief geboren werd, was daar iets aan vooraf gegaan. In 1946 en volgende jaren, werd een groot aantal militairen naar Indonesië gezonden om daar hun dienstplicht te vervullen. De omstandigheden waaronder deze militairen verkeerden, waren – ver van huis – niet zo bijzonder plezierig. NIWIN werd gesticht om de welzijnsverzorging van alle Nederlandse militairen ter hand te nemen. Maar daarnaast werd ook een katholiek en een protestants-christelijk thuisfront in het leven geroepen. Op dat moment was het noodzakelijk geworden, om ook een organisatie in het leven te roepen, die zich bezig zou houden met de geestelijke en materiële verzorging van de buitenkerkelijke militairen. Zo ontstond dus Thuisfront Humanitas.

Steun werd ontvangen van enkele organisaties, waaronder het Humanistisch Verbond en de Vereniging voor maatschappelijk werk „Humanitas.” Het werk kon beginnen. Contacten werden gelegd met militairen en

hun familie en zo werden in nauwelijks twee jaar tijd, duizenden brieven, boeken, tijdschriften en pakketten verzonden, vele radio-uitzendingen verzorgd en werd in een groot aantal persoonlijke gevallen raad en bijstand verleend, bemiddeld of moeilijkheden tot oplossing gebracht. Zonder financiële steun van de overheid en gezien de bescheiden eigen middelen waarover werd beschikt, kon toch door ons thuisfront voor de buitenkerkelijke militairen in Indonesië, nog betrekkelijk veel worden gedaan. Natuurlijk, bij ruimere geldmiddelen had meer gedaan kunnen worden en ook zijn wij er ons van bewust, dat we niet alle buitenkerkelijke militairen hebben bereikt, maar toch kan Thuisfront Humanitas met een zekere voldoening op deze periode terugzien.

Was ons werk in de eerste jaren hoofdzakelijk gericht op de verzorging van de militairen in Indonesië, na hun terugkeer konden wij meer aandacht gaan besteden aan de belangen van de buitenkerkelijke militairen in Nederland, in de hospitalen en aan de militairen van het Nederlands Detachement op Korea.

Om de geestelijke achtergrond van

ons werk duidelijker te doen blijken werd de naam van ons thuisfront gewijzigd in „Humanistisch Thuisfront” en de doelstelling als volgt omschreven:

- de geestelijke verzorging op humanistische grondslag van militairen;
- het verstrekken van raad, bijstand en hulp aan militairen, gedemobiliseerden of hun familie;
- het stichten, inrichten en beheren van tehuizen voor militairen op humanistische grondslag.

Van enkele industriëlen werden subsidies ontvangen en rijkssubsidie werd in het vooruitzicht gesteld. Tevens werd de mogelijkheid geopend voor sympathiserenden om als contribuant ons werk te steunen.

Aldus op een wat steviger basis staande, werd het mogelijk om ons eerste militaire tehuis in Amersfoort te openen. Op geheel andere wijze dan in de bestaande militaire tehuizen werd het werk aangepakt. Biljart, sjoelbak en kaartspel kwamen op de tweede plaats, scheppend werk op de eerste. De lessen in pottenbakken, boetseren, schilderen, tekenen, plastische houtbewerking, moderne reclamekunst en gitaarbouw, door bevoegde leerkrachten gegeven, trekken grote belangstelling. Niet alleen de soldaten maar ook de officieren bezoeken regelmatig de clubs. Op deze wijze wordt niet alleen de vorming van de eigen persoonlijkheid bevorderd, maar ook de goede geest in de troep. Zo behoeft de tijd in dienst doorgebracht, geen verloren tijd te zijn.

Op deze zelfde grondslag probeert het Humanistisch Thuisfront nu ook militaire tehuizen te stichten o.a. in Zuidlaren, Havelte, Vierhouten, Deventer, Hilversum en Bussum. Door subsidie van het rijk en industriëlen, door de bijdragen van contribuanten, zal het hopelijk mogelijk zijn om deze plannen uit te voeren.

Allen die dit lezen kunnen hierbij helpen door f 1,- te storten op onze girorekening nr 523634 of door het bedrag aan postzegels op een briefkaart te plakken en aan ons te adresseren. Ons adres?

Humanistisch Thuisfront, Centraal Bureau: Hekelvel 16, Amsterdam.
J. A. TERLINGEN

HUMANITAS

Gewest Zuid-Holland.

De opbouw van het gewest vraagt nogal wat tijd. Toch groeit de belangstelling. Het zal ongetwijfeld wel lukken in een aantal plaatsen (Brielle en omgeving Gorkum-Maassluis) een correspondentschap eerst en later een afdeling te stichten. Om zich hierop te beraden en ter bespreking van nog andere kwesties komt het gewestelijk bestuur op 1 Februari 1952 bij elkaar.

B. DRUKKER

Hoe in Haarlem loten voor het Makkerfonds verkocht worden

Toen wij in Mei vorig jaar van het Hoofdbestuur de mededeling ontvingen om loten voor het Makkerfonds te verkopen, zat onze afdeling volop in het werk voor een straatcollecte, die natuurlijk zo goed mogelijk slagen moest. Ons werd in dit schrijven medegedeeld, dat wij 5000 loten „toegewezen” kregen. Maar op dat moment ging de collecte voor en we lieten de loten voorlopig voor wat ze waren. Op 30 Juni was de collecte afgewerkt en konden we aan de lotenverkoop gaan denken. Er werd een „loterij-commissie” samengesteld. Besloten werd te wachten tot September, mede met het oog op het feit, dat we onze werkers niet weer direct mochten inschakelen. Sommigen onder ons vonden dit beangstigend, wij, de loterij-commissie niet, want er was besloten in September een werkersbijeenkomst te houden en daar zouden we onze trouwe werkers(sters) vragen zich te willen ontfemen over een boekje loten en deze te verkopen. Op onze werkersbijeenkomst werden ongeveer 2300 loten uitgezet, op een vergadering van het Humanistisch Verbond, waar wij in de pauze loten mochten uitzetten nog eens 200, zodat wij half September reeds 2500 loten hadden uitstaan.

Daarna hebben wij de commissie uitgebreid tot 15 leden en een circulaire uitgezonden aan alle leden van onze afdeling met gefrankeerd ingesloten bestelkaart. In alle delen van de stad hadden wij steunpunten, waar deze boekjes aanwezig waren. Op deze manier werden weer 1500 loten uitgezet. Verder werden de leden, die niet reageerden bezocht en zodoende werden weer 800 loten uitgezet.

Wij moeten nu nog 200 loten uitzetten en dit gebeurt deze week. Dan hebben we onze 5000 loten, onze taak, onder de mensen uitgezet. Afrekenen en nieuwe boekjes halen kan allemaal aan de steunpunten in de stad geschieden. Bovendien wordt er veel per giro afgerekend.

Een eerste vereiste is de lotenboekjes van 50 en 40 stuks te splitsen. Men verkoopt liever 5 x 20 loten, dan 2 x 50.

Wij schrijven dit, omdat wij hoorden van het Hoofdbestuur, dat er nog 17.000 loten moeten worden verkocht. Nog is het tijd, afdelingen, laat het niet op u zitten, pak de zaak aan en u zult er zeker in slagen nog uw taak aan loten kwijt te raken.

Leden van Humanitas verkopen de loten en brengen alleen geld bij de penningmeester. (Zo is het toch, Haarlemmers?).

D. VERKIJK Sr

AFDELING ROTTERDAM

Een openbare collecte voor Maatschappelijk Werk.

Het afdelingsbestuur heeft in het vorige najaar aan het college van Burgemeester en Wethouders het verzoek gericht om aan „Humanitas” hier ter plaatse een straatcollecte toe te staan voor het „Fonds voor Maatschappelijk Werk”. Maatschappelijk werk, dat deze naam werkelijk mag dragen, stelt hoge eisen aan financiële middelen. En onze lage contributies, welke van de leden worden geheven zijn volkomen ontoereikend om op dit gebied wat van betekenis te doen. Met de opbrengst van een straatcollecte hopen we de gelden te verkrijgen, die voor dit werk nodig zijn.

Het is duidelijk, dat we met het voorbereidende werk, aan zulk een geldinzameling verbonden, niet kunnen wachten, totdat we zekerheid hebben gekregen, dat de collecte gehouden kan worden. De datum daarvoor wordt door B. en W. bepaald en wanneer we maar met de handen in de schoot zouden afwachten wat dit college zal besluiten, voordat we ons voor het houden van de collecte gaan prepareren, dan zouden we wel eens in grote tijdnood kunnen geraken, hetgeen een voortreffelijke voorwaarde voor een mislukking is!

Aan onze bestuurders en leden van alle onderafdelingen zij dit onderwerp dan ook nu reeds in hun volle aandacht aanbevolen! Het is bekend, dat de opbrengst van een straatcollecte onmiddellijk verband houdt met het aantal collectanten, dat er de straat voor op gaat. Het publiek moet onder de indruk komen van de vele collectebussen, dat het aldoor voor de neus gehouden krijgt. Dan pas komt het in ruimere mate over de brug.

Het is duidelijk wat ons te doen staat: we moeten honderden en honderden collectanten hebben! „Humanitas” heeft te Rotterdam ruim 2000 leden. Die gaan (helaas) niet allemaal met een bus op stap als ze daarvoor

de gelegenheid krijgen. Jammer genoeg! Maar we willen toch wel aannemen, dat allen die iets hebben begrepen van de taak, die „Humanitas” te verrichten heeft, wel mee willen werken. En huisgenoten van leden, ook al zijn ze zelf geen lid, zijn ook welkom voor dit collectewerk. Zodat we maar zeggen willen: laten we allen maar vast gaan doen, alsof de collecte gehouden zal worden, opdat we klaar zijn als het zover komt!

Niet afwachten dus, maar aanpakken!

HUMANITAS THUISFRONT

Amersfoort.

Ons militair tehuis aan de Utrechtse straat 53 is Dinsdag-, Woensdag- en Donderdagavond geopend. Er worden gratis lessen gegeven in pottenbakken, boetseren, schilderen, tekenen, moderne reclamekunst, gitaarbouw. Iedere militair is van harte welkom.

Zuidlaren.

In Zuidlaren bestaat grote belangstelling voor ons werk. Zowel van de zijde der burgerij als van het gemeentebestuur. Plannen zijn in voorbereiding om binnenkort tot de opening van een militair tehuis te komen.

Havelte.

In de buurt van Havelte wordt een grote legerplaats gebouwd. De behoefte aan militaire tehuizen zal daar groter zijn dan ergens anders, want veel mogelijkheden voor recreatie zijn daar niet. De eerste besprekingen om tot het stichten van een militair tehuis te komen zijn reeds gevoerd. Op het ogenblik wordt er gewerkt om tot het oprichten van een garnizoenscomité te komen.

Vierhouten.

Op de Veluwe zullen een aantal militaire kampen verrijzen, waarvan een in de buurt van Vierhouten. Dit kamp zal reeds de volgende maand klaar moeten zijn en ongeveer 3000 militaire zullen er gelegerd worden. Ernstige pogingen zijn reeds in het werk gesteld en het ziet er naar uit dat door samenwerking met een bevriende organisatie een werkelijk ideaal militair tehuis geopend zal kunnen worden.

REDACTIE:

J. de Bruijn — J. A. Terlingen
Redactie- en administratie-adres:
Vondelstraat 61, Amsterdam (W.)
Telefoon 89786